

ARNLJOT TIDENDER

Föreningens första, största och mest spridda tidning!

No. 3/2002

Östersund den 19 december 2002

Årgång 5/2002

No. 13 Från grundandet AD MCMXCVIII

☞ Ledare ☜

Äntligen! Vintern har kommit!

Ja, jag vet att alla inte hurrar lika högt som jag över att snön faller och klär vår omgivning i sin vita gnistrande skrud där den lägger sig på tak, tynger trädens grenar och knarrar under skosulorna. Men snön är också ett tecken på att det lackar mot jul och så småningom ett nytt år. Bakom oss ligger ytterligare en spelsommar, årets blot och allt var det innebar för var och en av oss. För min egen del vill jag börja med att tacka för förtroendet att axla den tunga manteln som C red för AT efter Steven Isaksson. Det känns både hedersamt och ansvarsfullt.

Vi har som sagt avverkat ytterligare ett blot och årsmöte (för er som inte var på årets blot kan ni läsa både reportage och protokoll längre fram i tidningen). De flesta arbetsgrupper har börjat komma igång med föreningsarbetet som gör att livet fortsätter under vintern och hindrar oss från att bli insnöade från omvärlden... Faktum är att den enda delen av föreningen som riktigt går i ide ända fram till repetitionerna är Barnljotkommittén – tack och lov för det! Men så är de ju som de är också!

Detta nummer kommer naturligtvis att bli en aning julinspirerat. Lucia har passerat och snart också julen själv. Tiden

går så väldigt fort, ändå känns sommaren avlägsen när kicksilvret i termometern kryper ned mot -20° och snöstormen rasar där ute. Men passa på att njut av den lilla tid som är kvar av året trots att dagarna nu är som kortast och mörkast! Strunta i några av alla ”måsten” och ta istället en långpromenad som du avslutar med en kopp varm choklad och en lussebulle! Eller varför inte en skinkstut med senap?

Själv skall jag försöka att undvika allt vad julbord heter (då jag undfägnat julmat sedan den 1:a advent & är ganska less på det hela just nu) och försöka inhämta julstämning på annat sätt, kanske genom att försöka ta reda på hur många versioner det egentligen finns på Staffan stalleträng eller något sådant... Nåja! Vad än ni har för er i jul och hur mycket julmat ni än tänker äta så vill jag önska er en riktigt god jul och ett gott nytt år på er allesamman!!

Ulrika Hellby / C Red

God Jul och
Gott Nytt
år tillönskas
hela
föreningen!

Årsmötesprotokollet s.2-5, Det är skillnad på tomte och tomte s.8-9, Med plashjälms i USA s.10-11, Verksamhetsplan s.8

Protokoll fört vid Teaterföreningen Arnljotspelens årsmöte lördagen den 26 oktober 2002 klockan 18:00

Plats: Fältjägmässen, I5

§ 1. Mötets öppnande.

Hr.ordf. Mikael Andersson hälsar alla välkomna och informerar lite kort om kvällens planer. Kl. 18.00.00 förklarar han mötet öppnat med att slå en stol i golvet.

§ 2. Val av mötesordförande och mötessekreterare.

Till mötesordförande väljs Gunnar Höglund och till mötessekreterare väljs Kjell-Åke Sundin.

§ 3. Justering av röstlängd.

37 röstberättigade medlemmar är närvarande vid mötets öppnande. Under mötets gång tillkommer fem röstberättigade medlemmar, så från och med punkt 7 i föredragningslistan är 42 röstberättigade medlemmar närvarande.

§ 4. Föredragning och godkännande av föredragningslistan.

Föredragningslistan lämnas ut till alla mötesdeltagare och godkänns av årsmötet.

§ 5. Val av två justeringsmän tillika rösträknare.

Till justeringsmän väljs Steven Isaksson och Ingegerd Byström.

§ 6. Fråga om årsmöte blivit behörigen kallat.

Kallelse utgick till medlemmarna via AT 2002-09-30 och årsmötet befinnes därför vara behörigen utlyst.

§ 7. Styrelsens verksamhetsberättelse.

(Bilaga 1, ej med i AT)

Verksamhetsberättelsen delas ut till alla mötesdeltagare och uppläses i rubrikform med kommentarer.

- Mötet tackar Gösta "Hornmakare" Johansson för hans skapande av de vackra hornen med en applåd och mötesordförande ger kommentaren, "honom har vi inget horn i sidan till".
- Göran "Guffa" Andersson tackas av mötet för ett gott arbete med fotografering och uppläggning av bilder på sin hemsida.
- IT-ansvarige Steven Isaksson meddelar att om vi vill ha IT-ansvariges verksamhetsberättelse i HTML-kod, så går det bra att kontakta honom.
- Chefredaktör AT Steven Isaksson tackar Hr ordf. Mikael Andersson för hjälp med sättning och tryckning av tidningen under året.
- Ordförande i Historiekommittén Henric Tungström ser gärna att fler föreningsmedlemmar intresserar sig för arbetet med Arnljots historia.
- Hr ordf. Mikael Andersson gör ett tillägg till punkt 8 i verksamhetsberättelsen, Repetitioner och föreställningar. Årets spel filmades och filmen går att köpa för 150 kronor.
- Under punkt 9 i verksamhetsberättelsen, Barnljot, har "Östmund" blivit felaktigt omdöpt till "Östman" vilket skall rättas till.
- Styrelsen ger en stor eloge till Barnljotkommittén för dess verksamhets-

berättelse.

- Barnljotstipendiat Gunnar Höglund tar tillfället i akt att be om ursäkt till övriga nominerade för på upploppet tappad replik.

Verksamhetsberättelsen läggs till handlingarna.

§ 8. Styrelsens ekonomiska berättelse.
(Bilaga 2, ej med i AT)

Några exemplar av Kassaredogörelse med bokslut för verksamhetsperioden 2001-10-01 -- 2002-09-30, går runt bland församlingen. Rubriken Utgifter har av misstag blivit benämnd Skulder och kommer atträttas till. Efter denna ändring läggs den ekonomiska berättelsen till handlingarna.

§ 9. Revisoremas berättelse.
(Bilaga 3, ej med i AT)

Göran Hestner föredrar revisionsberättelsen, där det föreslås att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2001-2002. Revisionsberättelsen läggs till handlingarna.

§ 10. Fråga om styrelsemedlemmarnas ansvarsfrihet.

Mötet beviljar styrelsemedlemmarna ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2001-2002.

§ 11. Förslag till verksamhetsplan för kommande verksamhetsår.
(Bilaga 4, ej med i AT)

Styrelsens förslag till verksamhetsplan lämnades ut till alla mötesdeltagare.

Två motförslag väcktes av mötet:

1. Revisorerna föreslår att årsmöte och blot hålls lördagen den 1 november 2003.
2. Ingegerd Byström föreslår att årsmöte

och blot hålls fredagen den 31 oktober 2003.

Propositionsordning: Styrelsens förslag, årsmöte och blot 25 oktober 2003, är huvudförslag och ställs i första omgången mot övriga förslag. Vinner styrelsens förslag gäller detta som årsmötets beslut. Vinner övriga förslag ställs dessa mot varandra i nästa omgång.

Votering begärs och utfaller sålunda: 21 röster för styrelsens förslag, 2 röster för övriga förslag. 19 avstår från att rösta.

Årsmötet beslutar enligt styrelsens förslag

§ 12. Förslag till utgifts- och inkomststat för kommande verksamhetsår.
(Bilaga 5, ej med i AT)

Kassör Anders Olsson har utgått från årets verksamhet vid framtagandet av förslaget till utgifts- och inkomststat för kommande verksamhetsår.

Mötet antar styrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för kommande verksamhetsår.

§ 13. Propositioner från styrelsen.

Inga propositioner från styrelsen föreligger.

§ 14. Motioner från medlemmar och hedersledamöter.

En motion har inkommit till styrelsen för behandling vid årsmötet från Tommy Zakrisson. (Bilaga 6)

Styrelsen har överlämnat motionen till KR för behandling. KR har kommit fram till att det krävs enormt mycket arbete för att omarbeta manuset till ett idiomatiskt språk.

Henric Tungström informerar att det finns ett manus med moderniserat språk som skrevs på 50-talet. Denna omarbetning av spelet blev ett fiasko och lades därför snabbt undan.

Språket i spelet är idag idiomatiskt på så sätt att Arnljot förändrar sitt språk under spelets gång, samt att jämtscenen och rövars scenen framförs idag på Jämtska.

Årsmötet avslår motionen men konstaterar att KR löpande arbetar med språket tillsammans med enskilda skådespelare.

§ 15. Val av styrelse för nästkommande verksamhetsår.

Sju styrelsemedlemmars mandat utgår detta år och årsmötet väljer ny styrelse enligt följande:

Ordförande: Mikael Andersson (omval)
Sekreterare: Peter Möller (omval)
Ledamot I: Kjell-Åke Sundin (omval)
Ledamot III: Maria Stjernlöf (omval)
Suppleant 1: Göran Andersson (omval)
Suppleant 2: Lena Bengtsson (omval)
Suppleant 3: Dick Engelin (omval)

§ 16. Val av "konstnärligt råd" (KR).

Valberedningens förslag är omval av alla i KR. Årsmötet beslutar i enlighet med förslaget.

Styr.repr: Väljs av styrelse

(sittande Lena Bengtsson)

Aktör 1: Gunnar Höglund (omval)

Aktör 2: Sara Olofsson (omval)

Övrig 1: Maud Henrik-Jonsson (omval)

Övrig 2: Anneli Helgesson (omval)

§ 17. Val till "PR-utskott".

Årsmötet beslutade att PR-utskottet i år skall bestå av fem medlemmar varav en skall vara sammankallande.

PR-utskottet får fritt adjungera fler medlemmar vid behov under verksamhetsåret. Följande medlemmar valdes attingå i PR-utskottet:

Cathrin Lindholm, sammankallande

Conny Lagé, Göran Andersson, Ulrika Sundin och Ulrika Hellby

§ 18. Val av särskilda befattningshavare.

De särskilda befattningshavarna väljs enligt följande:

Kostymansvarig: Ingegerd

Byström (omval)

Rekvizitaansvarig: Dick Engelin (omval)

Lägdsfogde 1: Per Nauman (nyval, tidigare Lägdsfogde 2)

Lägdsfogde 2: Jenny Engelin (nyval)

Föreningsfotograf 1: Göran Andersson

(nyval, tidigare Föreningsfotograf 2)

Föreningsfotograf 2: Conny Lagé (nyval)

Visthusfru: Carina Lindström (omval)

Köksansvarig: Karin Hestner (omval)

Ljud- och musikansvarig 1:

Andreas Högström (nyval, Tf av styrelsen 2002-09-26)

Ljud- och musikansvarig 2: Per Nauman (ny befattning)

IT-ansvarig: Steven Isaksson (omval)

Chefredaktör AT: Ulrika Hellby (nyval)

Ordf. i historiekommittén: Henric Tungström (omval)

Föreningsgode/kaplan:

Tommy Zackrisson (nyval, Tf av styrelsen 2002-09-26)

§ 19. Val av två stycken föreningsrevisorer jämte suppleanter.

Ordinarie: Rolf Östlund (omval)

Ordinarie: Göran Hestner (omval)

Suppleant: Ulf Moberg (omval)

Suppleant: Gunnar Höglund (omval)

§ 20. Val av representant till Peterson-Bergerstiftelsens styrelse jämte ersättare för denne under PB-stiftelsens mandatperiod. Årsmötet väljer Mikael Andersson till representant i Peterson-Bergerstiftelsens styrelse samt dennes ersättare Gunnar Höglund.

§ 20.1. Val av representant till Wilhelm Peterson-Bergerinstitutets styrelse jämte

delegat vid WPBI:s stämma
instundande vår.

Årsmötet väljer Mikael Andersson till representant i Peterson-Bergerinstitutets styrelse samt Henric Tungström till delegat vid WPBI:s stämma.

§20.2. Val av delegat till Östersunds
kulturråds stämma.

Årsmötet väljer Kjell-Åke Sundin som delegat till Östersunds kulturråds stämma.

§21. Val av valberedning bestående av en sammankallande samt två ledamöter inför nästkommande ordinarie årsmöte, vilka ej äga ingå i styrelsen.

Valberedning väljs enligt följande:

- Per Nauman(sammankallande)
- Peter Hedman
- Andreas Högström

§22. Fastställande av
stödmedlemskapsavgift.

Årsmötet beslutade att stödmedlemskapsavgiften skall vara oförändrad, 100 kronor.

§23. Val av hedersledamot.

Inga förslag till hedersledamot har inkommit.

§24. Övriga frågor.

Hälsningar har inkommit från följande föreningsmedlemmar:

- Alf Olofsson
- Anders Kallin
- Hans Qviström
- Kalle Retzell

§25. Mötets avslutande.

Mötesordförande Gunnar Höglund tackar mötesdeltagarna för visad uppmärksamhet och avslutar mötet klockan 19:42:12

Östersund den 26 oktober 2002

Vid penna och tangentbord:

Kjell-Åke Sundin
Mötessekreterare

Gunnar Höglund
Mötesordförande

Justeras

Steven Isaksson   Ingegerd Byström

ARNLJOT TIDENDER

utkommer tre gånger per år och
distribueras kostnadsfritt till medlem-
marna i Teaterföreningen Arnljotspelen,
TA.

Hur kontakta tidningen?

Chefredaktör Ulrika Hellby
Tfn 0640-421 70, 070-259 08 42,
ulhe0100@student.mh.se

Så här i juletid

Gläns över sjö och strand när natten går tunga fjät och Staffan vattnar sina fålar fem.

Men se då krypa tomtar upp ur vrårna till granen som står grön och grann i stugan... Ja, vad skall man säga man blir lite mjölkadad av omgivningen så här i juletid, fast det är ganska mysigt också. Alla gamla skivor dammas av och på de nyinköpta skivorna skall den inbrottssäkra plasten runt CD-fodralet brytas upp, även fast de nya skivorna rymmer samma gamla låtar, men med någon ny stjärna som skall skråla "O helga natt" i hopp om att komma in på Svensktoppen.... Men jag tänkte bidra med något relativt nytt som jag hörde på radion för några år sedan. Detta för att påminna om att vi skall tänka på han som faktiskt måste jobba på julafton och att det yrket inte alltid är det lättaste....

The nightmare of Christmas eve...

Släden gnistrar i stjärnomas ljus
Tomten tittar in med klappar i ett hus
När han kommer ut är renarna väck
Kvar står bara hans julklappsäck

Han ser sig förvirrat om efter djuren
Då ser han två skyltar som sitter på muren
På den ena det står: Securitas vakt
På den andra: De djur som står här går till slakt

Tomten tänker; otur som f-n
Av alla ställen landa på Scan!
Men det kanske inte är någon fara å färde
För de jobbar väl inte här den tjugofjärde?

De gör de förstår han när han hör skriken
Tomten rusar in i fabriken...
På ett band ser han renarna, å vilken pärs
En efter en blir de malda till färs

Maskinen är stor, tomten kastar vanten
Svingar sig opp på kanten
Han får tag om den siste renens svans
Det är blodigt och halt, han har dålig balans

Han träffar maskinens roterande egg
Det sista man ser är hans bländvita skägg
Gläns över sjö och strand,
Tomten säljs som isterband....

(Ur Telespånarna i Sveriges Radio P4
vecka 50 år 1999)

Beställ Arnljot filmen från 2002!

Ni har väl inte glömt att beställa filmen som spelades in under en av föreställningarna ute på lägden i somras? De som har hand om det hela på Mediaverkstan i Östersund, Alf Fastesson, vill ha in er beställning så snabbt som möjligt så att de vet hur många exemplar som skall kopieras. Kostnaden per film är 150 kronor och betalningen sker enligt Mediaverkstan's bestämmande.

Antingen kan man skicka e-post till dem på:
mediaverkstan.osd@telia.com
eller ringa på 063-10 79 76.

Så se nu till att förse hela släkten med en kopia var, särskilt de som kanske inte var iväg själva i somras. Kanske en bra julklapp till mormor?

Dags att
beställa!

Det där med Lunarstorm

Som ni kanske sett i protokollet från årets årsmöte så nämndes det i Barnljots verksamhetsberättelse att flera av spelets karaktärer nu har en var sin hemsida på Internet.

För er som undrar vad Lunarstorm är så skall jag försöka förklara det på ett enkelt sätt. Lunarstorm är det ett så kallat community, en samlingsplats, på Internet. Där samlas massor av människor (främst ungdomar mellan 16-25 års ålder men även äldre), gamla och nya vänner och andra Internetfantaster för att bland annat diskutera allt mellan himmel och jord!

Flera i vår förening är medlemmar på denna träffpunkt och utifrån detta föddes en idé i Barnljotkommittén; varför inte lägga ut några av våra personligheter på Lunarstorm? Sagt och gjort! Kommittén tillsammans med Lena Bengtsson och Kjell-Åke Sundin kom överens om att lägga ut några rollfigurer. Här nedan har ni adressen till de karaktärer som är utlagda:

http://www.lunarstorm.se/Arnljot_Gelline
http://www.lunarstorm.se/Arnljot_Sunvisson
http://www.lunarstorm.se/Unn_Hallbrandsdotter
http://www.lunarstorm.se/Gunhild_Ostmuddttr
http://www.lunarstorm.se/Olav_Digre
http://www.lunarstorm.se/Aflo_Faste
http://www.lunarstorm.se/Goka_Tore
http://www.lunarstorm.se/Ostmund_Frosogode
http://www.lunarstorm.se/Heming_i_As
http://www.lunarstorm.se/Sigvald_Grimsson
http://www.lunarstorm.se/Sigurd_i_Slandrom
http://www.lunarstorm.se/Finn_Arnesson

Så där nu har ni alla adresserna som finns där för närvarande! Alla kanske inte är lika fyllda med information om personligheterna, men vi får hålla tillgodo med det som finns så länge så blir det säkert mer så småningom! Det är alltså bara att skriva in någon av de ovanstående adresserna i adressfältet i din webbläsare (den sida du har uppe då du är uppkopplad på Internet). Lycka till och mycket nöje!

Barnljotkommittén

Har du problem med rimmen på julklapparna och behöver hjälp? Gå in på www.julrim.se eller på www.ne.se och gå in på rimhjälp!

MEDLEMS- SKAPET

Det kanske är tidigt att tänka på denna fråga inför sommaren, men det finns de som ligger före i sin planering, varför det finns anledning att ta upp det hela redan nu till juletid.

Om Du inte kan delta i sommar, men vill kvarstå i föreningen, väljer Du att bli stödmedlem, som kostar 100 kr och insättes på föreningens postgirokonto.

50 30 51 - 5

Glöm inte bort att ange från vem det kommer

OBS!

Detta gäller givetvis inte för hedersmedlemmar, de betalar som bekant ingen medlemsavgift!

Ordf.

Jubileumskontot!?

Alltid öppet för Dig - skänk en slant till jubiléet - glöm inte att ange givaren.
Postgiro enligt ovan.

Det är skillnad på Tomte och Tomte!

Nuförtiden finns det inte många tomtar kvar, i alla fall inte om man räknar våra små svenska hustomtar.

Anledningen är helt enkelt för få bondgårdar och kanske dessutom för få småskaliga sådana! Tomten skulle aldrig trivas i dessa stora ladugårdar, många gånger så totalt utan själ och så full med maskiner; den rätta miljön för honom är de tysta, lugna ladorna och stallen. För det är där tomten lever. En tomte skyr nämligen städer och för mycket människor!

I stort sett kan man säga att vår tomte som det pratas om idag har två ursprung, ett hedniskt och ett kristet. Den hedniska lilla tomten, som nämnts här ovan, är den som bor på höloftet i ett mysigt litet hörn, ser efter gården, tittar till alla djur och talar till dem på tomtespråk. Denna tomte visar sig mycket sällan. Någon gång kan man se honom skymta förbi i stallens eller ladugårdens halvdunkel. Han är liten, ungefär som en pojke på sex-sju år. Oftast har tomten ett långt grått eller snö vitt skägg och ansiktet är gammalt och rynkigt. Vanligtvis går han klädd i grå vadmalskolt och på huvudet har han en luva. Ofta är den röd. Den röda luvan fanns med i tomtoupfattningen århundraden innan jultomten kom in i den svenska traditionen.

Det gäller dock att hålla sig väl med sin gårdstomte! Då kan han baka, bära in ved, rykta hästarna och köra ut dyngan på åkrarna. Vid stora helger och inte minst vid jul belönar man sin gårdstomte genom att ge honom ett stort fat med gröt, givetvis med en stor smörklimp i! Men ibland kan det till och med vara dumt att vara för snäll mot tomten! Om man till exempel ger honom nya kläder eller (trä)skor till jul kan det hända att han tycker att han blev så fin att han inte vill smutsa ner sig genom att göra ett enda handtag...

8

Tomten har dessutom ingen humor, så det gäller att ta det försiktigt. Man får till exempel INTE skämta om hans litenhet och att han inte är så stark. Då är det slut med gårdslyckan och tomten flyttar över till granngården!

Historien om tomtens kristna härkomst och som julklappsutdelare har han dock en annan historia än vår tomte ur folktron. Först var det den anonyme *julbocken*, som kastade in presenter genom skorstenen på julen, likt biskop Nikolaus (som levde i Turkiet på 300-talet) som gav gåvor åt behövande i sitt biskopsdöme. Han blev senare helgonförklarad och anses särskilt vara barnens och sjöfolkets helgon. På S:t Nikolausdagen den 6 december kommer han fortfarande till barn i t.ex. Tyskland och Holland och håller förhör och delar ut presenter om barnen varit snälla. Det var förresten helgonet Nikolaus som gav namn åt vår tomtensisse (Nikolaus blev "Nils" och "Nisse"). Ordet tomte är i sin tur en kortare variant av tomtensisse, tomtgubbe och liknande. Av vissa sägs benämningen tomte komma av att man sade att man hade en lite gubbe på tomten. Vår tomtensisse är dock som sagt lite mer spjuveraktig och "jävlig" än den vördnadsvärde Sankt Nikolaus.

Traditionerna med S:t Nikolaus utvandrade med holländarna till New Amsterdam - numera New York City - och har sedermera utvecklats till att bli Santa Claus med hela världen! Det var i en tecknad serie av Thomas Nast som den amerikanska tomten först gjordes mer människolik - tidigare hade han beskrivits som en liten alv som kom genom skorstenen. Nast såg till att Santa Claus utrustades med släde, renar, önskelistor, listor över snälla jämte olydiga barn, sin hemvist på Nordpolen

En gammal tomtbild

ten, finns ingen anledning till att inte göra det! Har hört för många äldre berätta om tomten på gården för att kunna tvivla. En äldre dam som var född 1894, i Jämtland, berättade att hon sett tomten på sin gård som barn. Flera kvällar kom hon och hennes systrar in i stallet och hästarnas manar var flätade. Hon visste då att tomten tog väl hand om gårdens hästar och att gården med dess folk och få ständigt var under tomtens trygga vakande då alla andra sov....

Midvinternattens köld är hård,
stjärnorna gnistra och glimma.

Alla sova i enslig gård
gott intill morgontimma.

Månen sänker sin tysta ban,
snön lyser vit på fur och gran,
snön lyser vit på taken.

Endast tomten är vaken....

C red

och med alver arbetandes i leksaksverkstaden. I serien kom Santa Claus med julklappar till soldater som slogs i det amerikanska inbördeskriget. Serien hade titeln "Santa Claus in Camp" publicerades i Harper's Weekly den tredje januari 1863.

Den rundmagade, rödklädda tappning som är mest känd idag, genombland annat Disney, skapades, tro det eller ej, av Coca-Cola Company och den svensk-amerikanske tecknaren Haddom Sundblom år 1931! Denna tomte har kommit att stå som förebild för vår idag mest kända bild av tomten. Här i Sverige var det framför allt tecknaren Jenny Nyström som bidrog till att göra tomten känd, genom sina vackra julkort. Och vem känner inte till Viktor Rydbergs Tomten från 1882?

Tomte och jultomte är alltså inte alls samma sak! Självt tror jag absolut på tom-

SÖKES

Föreningen önskar sig en
mikrovågsugn till köket, kan Du
vara behjälplig?

Ring till

Karin Hestner 063-340 44

VIRKE BEHÖVS!

För arbetsåtgärder på lägden
söktes 120 mm dubbelfas.

Ring till

Göran Hestner 063-340 44

Med plasthjälm i USA

Av vpl Rolf Eklund

(ur NORRLANDSARTILLERISTEN 1963)

När SAS-planet Stig Viking på morgonen den 7 juni hade landat på flygplatsen Odle Wild i New York, var det med viss lättnad som de 44 frösövingarna spända av sig säkerhetsbältena för att börja sin erövringsfärd genom USA med Wilhelm Peterson-Bergers drama Arnljot.

Träspjut, kulisser av presenning och lättmetallrör, hjälmar, sköldar och horn av plast, allt för att nedbringa den dyrbara vikten, blev bemötta med misstänksamma blickar av skarpögda tullpersonalen. När de även fann förgyllda svärd, peruker och underliga kläder i bagaget, blev det för mycket för dem. Ingenting fick tas in i landet. Först efter medling av den svenske generalkonsuln kunde rekvisitan lastas över för vidare transport in till New York, där vi skulle stanna några dagar.

Det är svårt att veta vart man skall börja när det gäller New Yorks sevärdheter. Måhända är det bästa sättet att starta med Empire State Building. Världens högsta byggnad med en höjd av 449 m. På mindre än en minut stiger hissen upp till avsatsen vid 86:e våningen. Det finns ytterligare en vid 102:a våningen. Utsikten från dessa är oöverträffad och erbjuder ett fantastiskt panorama.

Verkligt imponerande var även FN-byggnaden, där vi fick tillfälle att uppleva nationalförsamlingens, säkerhetsrådets och sociala-rådets sessionssalar. Att på några få rader försöka sig på att beskriva detta till skönhet och ändamålsenlighet fulländade komplex, ritat av de yppersta bland arkitekter från 12 olika länder, skulle ändå inte ge byggnaden en rättvis bild. Det hela måste ses och upplevas.

Radio City Music Hall, världens största teatersalong med 6.000 sittplatser, blev för många av oss den färgstarkaste upplevelsen. Förutom ett showprogram utan motstycke, premiärvisades här en film för att få sin första spännande kritik.

Från skyskrapor och dyra nöjeslokaler till förslummade negerkvarter. Bower Street, där misslyckade existenser sov på gatan medan polisbilarna körde i skytteltrafik för att rensa bort de mest förfallna och försupna framför turisternas nyfikna kameror. Hamnkvarteren och stadsdelen Brooklyn, därens ensam människa på kvällspromenad betraktas som självmordskandidat. Om mord och rån läser man dagligen i tidningarna.

Även om man först kände sig nästan krossad av stadens ofantliga storlek, skyskrapornas säregna dramatiska linjespel, trafikintensiteten på de myllrande gatorna och livets snabba tempo skulle New York komma att fångas och upplevelserna fogas ihop till något som alltid kommer att bevaras i minnet.

Arnljots premiär ägde rum utanför New York i Wasa Home Park, som ägdes av Wasaordens medlemmar. Ingenting liknade Frösöscenen. Nytt rörelseschema, tekniska svårigheter med annat periodtal och spänning. Frukterna av ett halvt års intensiva förberedelser skulle nu skördas. Skulle publiken förstå? Skulle vi lyckas? Spänningen steg. Föreställningen började. Allting klaffade. Publiken förstod och succen var ett faktum. Inte mindre än sex gånger blev vi inropade för att mottaga den tusenhövdade publikens hyllningar. Bakom scenen samlades svensk-ättlingar för att få höra senaste nyheter från Sverige, sända

hälsningar och fotograferas tillsammans med "vikingarna".

Med 110 km i timmen på sexfilig highway fortsatte resan i bekväma säten i den luftkonditionerade bussen "Nancy" upp genom Hudsonflodens dalgång mot Niagarafallen, genom Canada ned till Detroit och Chicago, till Beyer Stadium i Rockford, där vår nästa föreställning skulle äga rum om en vecka. Niagarafallen upplysta av färgade strålkastare, Detroit's enorma bilfabriker med Henry Fords museum, sightseeingtur genom Chicago med storbyggmästaren Ragnar Benson som guide och middag i hans miljonärsvilla Bengtstorp, är upplevelser man länge skall minnas.

Även i Rockford och Rock Island var press, radio och TV överens. Vikingarna från Jämtland gjorde succé. Så återstod den sista platsen på vår tumé, Minneapolis, svenskättlingarnas stad. Publikciffror upp till 40.000 var inte alls ovanliga på svenskarnas dag i Minnehaha Park (det skratrande vattnets park) där vi skullespela.

Tillställningen började med svensk gudstjänst. Därefter följde ett med skiftande program med cowboydanser, svenska folkdanser, tal av en av de ledande atomforskarna i USA, dr T. Seaborg m.m. Efter 8 timmars oupphörligt program skulle så "platsvikingarna", som vi populärt blev kallade, inta scenen. Skulle den trötta och otåliga publiken stanna kvar ytterligare två timmar? Spelet började, publiken stannade och förmligen sögs med i handlingen.

Efter föreställningen samlades en stor skara bakom scenen. Bland dem fanns en gammal vithårig man, f.d. översten Per Ramee. Med svag men stolt röst berättade han, att han varit konstapel vid 3. batteriet på A 4 tillsammans med den gamle arnljotkämpen Främling. Per Ramee, som då hette Stadig var emellertid av hetlevrad

natur och blev osams med sitt befäl, varpå han slutade vid A 4 år 1901. Han tog anställning som polis och kom som ridandepolis över till staterna. Han tröttnade med detta och återgick till sitt gamla yrke, där han utvecklade sig till en god skytt. År 1910-1920 tjänstgjorde han på Filippinerna. Som major och amerikansk skyttmästare ledde han år 1930 en skyttegrupp till världsmästerskapet i Stockholm, där truppen visades sig vara helt överlägsen. När han var så nära Östersund beslöt han att resa upp till A 4 för att besöka sitt gamla batteri och regemente.

Han fick emellertid ej se allt han önskade eftersom han var amerikansk medborgare. Väl hemkommen till Amerika, avancerade han snart till överste.

Bland publiken fanns även Petter Rundqvist från Fanbyn, Sunne, som tjänstgjorde vid A 4 år 1906-1910 men som emigrerade till staterna år 1914. Innan vi skiljdes bad Per Ramee och Petter Rundqvist att få sända många varma hälsningar till sina gamla vänner och bekanta vid A 4.

När så frösövikingarna efter tre veckor i Amerika klev ombord på flygplanet i Minneapolis, för att via New York flygas hem till Sverige, var det många minnen och hälsningar i bagaget, som vi kunde konstatera att experimentresan "Arnljot" hade blivit en succésa.

40 år

1963-2003

År 2003 är det 40 år sedan föreningen var iväg på den stora USA-turnén. Vi återknyter kontakten med denna resa med denna artikel hämtad från f.d. A 4 och dess kamratförenings tidning. Det kommer att finnas anledning att återkomma till denna resa och fler aruklar kommer - förhoppningsvis. / Ordf.

A Post

ARNLJOT TIDENDER

Returadress: AT c/o Red. Ulrika Hellby, Helleberg 1905, 830 44 NÄLDEN

VERKSAMHETSPLAN 2003

Lö 24/5 Vårstädning, med grillning
och födelsedagsfest.
7/6 Trolig talrepstart
14/6 Storsamling, Nya 11.30,
alla 12.00,
Rep.startfest?
*Reptitionsdagar enligt
regissörens bestämmande.*
27/6 Apostlamässa,
Föreningsgoden/kaplanen
med apostlagille
To 3/7 Generalrepetition
Grannarna bjuds in
Fr 4/7 Premiär, 1:a föreställningen
Lö 5/7 2:a föreställningen
Premiärfest
Sö 6/7 3:e föreställningen

Må 7/7 4:e föreställningen
Ti 8/7 5:e föreställningen
On 9/7 Speluppehåll
To 10/7 6:e föreställningen
Fr 11/7 7:e föreställningen
Lö 12/7 8:e föreställningen
Finalfest, Barnljot
Sö 13/7 Final, 9:e föreställningen

Lö 16/8 Höststädning med
surströmmingsfest
Ti 30/9 Verksamhetsårets slut
Bokslut
Lö 25/10 Årsmöte och blot

NB!

Det kan tillkomma aktiviteter, styrelsen
överväger att ha någon form av samling i
februari eller mars.